

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua española

Materia	Lingua española			
Código	P02G120V01303			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	A lexislación actual esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagógicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, nesta materia traballaranse as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino

C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudiantes doutras linguas
C50	Afrontar situacóns de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
C52	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacóns interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacóns
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo, e promovelos nos estudiantes desde a participación e o esforzo individual.	A3 A5	B2 B3 B4 B5	C50	D1 D2 D7 D9 D10 D12 D17 D19
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1	B1 B2 B4 B7	C43 C44 C45 C46 C47 C49 C52	D1 D2 D3 D7 D13 D14 D15 D20
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A1 A2 A3	B3 B4 B5	C43 C50 C52	D11 D13 D14 D15 D20
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e *comunicativas.	A2	B1 B2	C43 C44 C46 C47 C49	D7 D14 D17
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A4	B2	C46 C48	D1 D3 D12
Falar, ler e escribir, correcta e adecuadamente, a lingua española.	A4		C46 C48	D1 D7 D14
Coñecer a *fonología, a fonética e a ortografía da lingua española.	A1 A2	B1	C43	D1 D3 D7 D14
Coñecer e saber usar a gramática do español.	A1 A2	B1	C43	D1 D7 D14 D16

Adquirir e saber utilizar os conceptos básicos da *semántica, a *lexicología e a lexicografía do español.

A1	B1	C43	D1
A2			D7
			D9
			D14
			D16

Contidos

Tema

1. Introducción ás ciencias da linguaxe e á comunicación	1.1. Comunicación, linguaxe e significación. 1.2. A linguaxe como instrumento de comunicación e expresión. 1.3 As linguaes como patrimonio inmaterial (*PEA-UNESCO) 1.4. Mensaxes, sinais e supostos: procesos inferenciais e semióticos 1.5. O código na comunicación 1.6. Relevancia
2. Fonética e fonoloxía do español	2.1. Fonética e fonoloxía. As relacións entre os elementos do sistema. 2.2. Fonética. Ramas da Fonética. Fundamentos da Fonética Articulatoria e Acústica. Os sons do español. A transcripción. 2.3. Fonoloxía. Ámbito de estudo. A fonemática e a prosodia. A fonema e a súa determinación. As fonemas do español. Neutralización, desfonoloxización e distribución defectiva. A transcripción. 2.4. Suprasegmentos. A sílaba. O acento. A entoación.
3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. O ámbito da morfoloxía e da sintaxe. As unidades. Enunciado e oración. A noción de sintagma. 3.2. Descripción das unidades. 3.3. As categorías gramaticais. 3.4. Unidades sintácticas. 3.5. Funcións. A oración simple, composta e complexa.
4. Semántica e léxico	4.1. Lexicoloxía, lexicografía e semántica. 4.2. Relacións léxico-semánticas 4.3. Neoloxismos e creación de palabras

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	12.5	0	12.5
Presentación	6	25.5	31.5
Resolución de problemas de forma autónoma	2	12	14
Lección maxistral	28	40	68
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas aplicando os contidos explicados e axudado polas directrices e supervisión do profesor. Por iso, adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Presentación	Exposición durante as horas prácticas e por grupos de traballo no que se poñan en práctica os contidos explicados.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades previstas para ser realizadas polos alumnos de maneira autónoma e fora da aula que serán corrixidas polo profesor de maneira individual.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentación	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.
Resolución de problemas de forma autónoma	No horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita acordada.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Realización de traballos tutelados e presentación dos resultados	20	A1 B1 C43 D1 A2 B2 C44 D2 A3 B3 C45 D3 A4 B4 C46 D7 A5 B5 C47 D9 B7 C48 D10 C49 D11 C50 D12 C52 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D20
Resolución de problemas	De forma autónoma e non autónoma: de forma autónoma	40	A1 B1 C43 D1 A2 B2 C44 D2 A3 B3 C45 D3 A4 B4 C46 D7 A5 B5 C47 D9 B7 C48 D10 C49 D11 C50 D12 C52 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D20
	Resolución de problemas e/ou exercicios: Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de prácticas de análises e comentario (20 %)		A3 B3 C45 D3 A4 B4 C46 D7 A5 B5 C47 D9 B7 C48 D10 C49 D11
	Probas prácticas, de ejecución de tarefas reais e/ou simuladas: avaliación das competencias adquiridas na aplicación práctica dos coñecementos teóricos (20%)		C50 D12 C52 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D20
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliação das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia dende unha perspectiva aplicada e didáctica.	40	A1 B1 C43 D1 A2 B4 C44 D2 A3 C45 D3 A4 C46 D7 A5 C47 D13 C49 D14 C52 D15 D16 D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Realizarse una evaluación continua mediante el seguimiento del alumno en el trabajo de aula, mediante la exposición de trabajos y la realización de pruebas. Evaluar la competencia oral, la competencia escrita y el aprendizaje y adquisición de competencias y conocimientos y la contribución crítica de ideas y reflexiones en el desarrollo de los trabajos previos.

Para ser evaluado con esta modalidad, el alumno deberá entregar todas las pruebas que establezca el profesorado, en las fechas señaladas. Si el alumno no entrega todos los trabajos, no podrá acogerse a la evaluación continua.

AVISO: la detección de plagio en cualquier de las obras propuestas supondrá la pérdida del derecho a la evaluación continua.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que no siga la evaluación continua realizará una prueba final que tendrá un valor del 100% de la nota final, que se realizará en las fechas oficiales que establezca el centro. En este examen habrá una parte teórica y otra práctica que incluye tanto ejercicios de corrección lingüística, similares a los realizados en las horas prácticas de la materia, como la aplicación didáctica de los contenidos trabajados a lo largo del curso.

Los alumnos deben desarrollar, relacionar, organizar y presentar los conocimientos que tienen sobre la materia desde una perspectiva aplicada y didáctica.

Las fechas de los exámenes podrán consultarse en la página web de la Facultad de Ciencias de la Educación y Deportes en

apartado "Organización académica" (http://fcced.uvigo.es/*gl/docencia/exámenes)

SEGUNDA CONVOCATORIA Se non superan a materia, serán avaliados en segunda convocatoria durante o mes de xullo. Neste caso, a avaliación realizarase mediante un exame, que valerá o 100% da nota final.

As datas dos exames pódense consultar na páxina web do centro, no apartado *Organización Académica:
http://fcced.uvigo.es/*gl/docencia/exámenes.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cassany, D., **Enseñar lengua**, 9, Graó, 2003

Escandell Vidal, M. V., **Apuntes de semántica léxica**, UNED, 2007

Escandell Vidal, M. V., **La comunicación**, Gredos, 2005

Fernandez Planas, A. Mª, **Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española**, Horsori, 2005

Lozano, G., **Cómo enseñar y aprender sintaxis**, Cátedra, 2012

Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española (3 vols.)**, Espasa, 2010/2011

Varela Ortega, S., **Morfología léxica: La formación de palabras**, Gredos, 2005

Bibliografía Complementaria

Real Academia Española, **Ortografía de la lengua española**, Espasa, 2010

Recomendacións